

Сиплива Н.О.* , Гайдай А.О.

*Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева,
15, м. Київ, 03041, Україна*

**e-mail: nata123456@ukr.net*

ЗАКОНОДАВЧІ ВИМОГИ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОЇ (ФОРМАЛЬНОЇ) ЕКСПЕРТИЗИ ЗАЯВКИ НА СОРТ РОСЛИН

Законодавство України в сфері охорони прав на сорти рослин базується на Конституції України та складається із Цивільного кодексу України, Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» (далі-Закон), міжнародних договорів у сфері охорони прав на сорти рослин, та інших нормативно-правових актів.

Цей Закон застосовується щодо сортів усіх родів і видів рослин та регулює майнові і особисті немайнові відносини, що виникають у зв'язку з набуттям, здійсненням та захистом прав інтелектуальної власності на сорт рослин. Сорт рослин – окрема група рослин (клон, лінія, гібрид, популяція) в рамках ботанічних таксонів (рід, вид, різновидність). Права на сорт рослин в Україні набуваються шляхом подання заявки на сорт рослин до центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони прав на сорти рослин (Компетентний орган).

Заявку на сорт рослин подає до Компетентного органу особа, яка має на це право, згідно до вимог статей 16-18 Закону. Документи заявки на сорт рослин повинна містити: Заяву про визнання прав на сорт рослин, Технічну анкету на сорт, Показники для визначення придатності сорту для поширення на території України (уразі наміру набуття майнового права інтелектуальної власності на поширення сорту рослин) складені українською мовою та інші документи передбачені нормативно-правовими, законодавчими актами в сфері охорони прав на сорти рослин. Відповідно до вимог нової редакції від 30.06.2016 Закону спрощується процедура подання документу, що засвідчує право заявника на подання заявки, що є невід'ємною складовою заявки. Уразі подання заявки на сорт, на який заявку подана до іншої держави-учасниці Міжнародного союзу з охорони прав нових сортів рослин та якщо заявника можна ідентифікувати як селекціонера (набуті права на сорт) на підставі інформаційного обміну між компетентними органами держав –учасниць, договір про передачу прав на подання заявки не вимагається, згідно статті 20 Закону.

Статтею 21 Закону передбачено, що заявка вважається поданою, якщо вона містить принаймні: відомості про заявника, зазначення ботанічного таксону, запропоновану заявником назву сорту або її тимчасове позначення, дата подання пріоритету та назву держави-учасниці, в якій подано першу заявку (якщо заявляється пріоритет),

технічну анкету на сорт. Експертиза заявки передбачена статтею 25 Закону та має статус науково-технічної експертизи (формальної та кваліфікаційної (технічної)).

Формальна експертиза відповідно до вимог статті 26 Закону проводиться з метою визначення відповідності формальних ознак заявки вимогам, що встановлені Законом та керуючись затвердженими Компетентним органом Правилами складання та подання заявки на сорт рослин.

Відповідно до статей 26, 27 Закону уразі відповідності формальних ознак документів заявки й отримання заявником позитивних висновків та за умови сплати зборів експертного закладу розпочинається кваліфікаційна експертиза заявки. За результатами комплексу науково-технічної експертизи Компетентний орган приймає рішення за заявкою.

УДК: 631.527:631.53.01:378.633

Ткачик С. О.

*Український інститут експертизи сортів рослин, вул. Генерала Родимцева, 15, Київ, 03041, Україна
e-mail: s-s-tk@ukr.net*

ЩОДО РЕЄСТРАЦІЇ СОРТІВ РОСЛИН В УКРАЇНІ БЕЗ ОФІЦІЙНИХ ВИПРОБУВАНЬ

Європейська інтеграція – ключовий пріоритет зовнішньої політики України, який передбачає проведення системних реформ в усіх сферах діяльності відповідно до вимог та стандартів європейської спільноти. На даний час правовою основою відносин між Україною та Європейським Союзом є Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом і його державами-членами, з іншої. Кінцевою метою європейської інтеграції є набуття Україною членства в Європейському Союзі. На даний час активно обговорюється питання спрощення процедури реєстрації сортів рослин в Україні без офіційних випробувань за результатами польової та лабораторної експертизи, проведеної заявником або іншим Компетентним органом. Це твердження звичайно мало б, на нашу думку, актуальність за умови дійсного членства України в ЄС. На сьогодні Україна є членом Міжнародного Союзу з охорони нових сортів рослин (далі – УПОВ), реєстрація сортів та прав на них здійснюється відповідно до Закону України «Про охорону прав на сорти рослин».

Процедура державної реєстрації прав на сорт рослин є ключовим етапом поширення сорту на території України. Ринковий обіг насіння та садивного матеріалу можливий лише тих сортів, які занесені